

Dlaczego warto uprawiać kukurydzę?

Kukurydza uprawiana na ziarno jest w Polsce atrakcyjnym towarem, na który popyt jest i będzie wysoki. Poza zużyciem paszowym, które obecnie wynosi około 2 milionów ton, silnie rozwijać się będzie popyt do przerobu na biopaliwa. Dziś jeszcze trudno określić rzeczywistą skalę tego nowego zapotrzebowania, ale można przypuszczać, że będzie to 0,5 miliona ton rocznie w ciągu najbliższych 5 lat. Można, więc bez dużego ryzyka błędu szacować krajowy popyt na ziarno kukurydzy na minimum 2,5 miliona ton rocznie.

Analiza wyników produkcji ziarna kukurydzy w Polsce w ciągu ostatnich 5 lat (tabela obok) wskazuje, że popyt ten może być prawie w całości zaspokojony dzięki polskiej produkcji. Niestety po rekordowym roku 2004, gdy kukurydza zajmowała 412 tysięcy hektarów, w roku 2006 nastąpił spadek arealu uprawy do 310 tysięcy hektarów, czyli o 25 %.

Dodatkowo drastycznie spadło plonowanie osiągając w roku ubiegłym bardzo niski, w porównaniu do lat poprzednich wynik 4,3 tony z hektara. Obiektywnie rok 2006 był mało korzystny dla uprawy kukurydzy, ale tak dużej różnicy w plonowaniu nie można usprawiedliwiać tylko względami klimatycznymi.

Tak głębokie wahanie w zbiorach jest tym bardziej zaskakujące, że nasze wejście do Unii wprowadziło kukurydzę na listę zbóż interwencyjnych, czyli mających zabezpieczenie przed ograniczeniem popytu ze strony handlowców i przetwórców. Oczywiście dla wszystkich uczestników obrotu jest to, że rynek nie znosi próżni, a przetwórcy nie mogą czekać na poprawę zaopatrzenia do następnego sezonu. Mają oni nie tylko prawo, ale i obowiązek szukania dostaw z innych źródeł, które z chwilą wejścia do struktur unijnych (w jednolity rynek zbożowy) są dosłownie po sąsiedzku – głównie to Słowacja i Węgry, a więc kraje z dużą nadwyżką produkcji ziarna kukurydzy (w sumie 3 - 4 mln ton rocznie). Przy tym te duże i wyraźne zasoby kukurydzy unijnej pochodzą nie tylko z wolnego rynku, ale przede wszystkim z zapasów interwencyjnych. Bardzo „podręcznikowo” widać to z tegorocznych przetargów, które już objęły około 1 mln ton kukurydzy słowackiej i węgierskiej, a w rezerwie zostaje jeszcze około 3 mln ton, które systematycznie będą kierowane do sprzedaży.

Ta trwała nadwyżka kukurydziana z południa Unii Europejskiej zostanie niebawem jeszcze wzmocniona przez nowych członków Wspólnoty: Bułgarię i Rumunię, które produkują w sumie ponad 7 mln ton kukurydzy rocznie. Oczywiście tej kukurydzy jest daleko do Polski, ale blisko do konkurencji dla kukurydzy węgierskiej sprzedawanej m.in. do Europy Południowej. Oznacza to zwiększenie presji nadwyżek kukurydzy węgierskiej „na północ” – także na nasz rynek.

W bliskim odwodzie pozostaje Ukraina, która na razie osłabiła swój marsz do Unii, ale potencjalnie będzie ważnym elementem europejskiego rynku kukurydzy.

Jeden z istotnych wniosków płynących z tej sytuacji dla polskich producentów kukurydzy jest ten, że mają oni swoją szansę i pole do działania na dużym polskim rynku, ale przy stabilizacji produkcji. Aby polska kukurydza była konkurencyjna w ramach wspólnego rynku unijnego, musi być produkowana intensywnie, czyli z wydajnością 6 - 7 ton z hektara. W tym celu konieczne jest profesjonalne podejście do uprawy kukurydzy. Szczególnie ważny jest odpowiedni dobór odmian do warunków klimatyczno-glebowych i staranna agrotechnika.

Polskie firmy przetwórcze chętnie kupują i będą kupować polską kukurydzę, ale muszą mieć gwarancję stabilnej podaży na poziomie 2-2,5 miliona ton, wówczas łatwiej będzie im budować formalno-prawne formy kooperacji (kontrakcji) i zapewnić popyt dla polskiej kukurydzy.

Bogdan Judziński
Prezes Izby Zbożowo-Paszowej

Produkcja kukurydzy na ziarno w latach 2002 - 2006

	Sezon gospodarczy					06/2007
	02/2003	03/2004	04/2005	05/2006	Średnia 02/2005	
Powierzchnia uprawy (tys. ha)	319	356	412	340	357	310
Plon (t/ha)	6,16	5,29	5,69	5,73	5,72	4,30
Zbiór (mln t)	2,0	1,9	1,9	1,9	2,0	1,3
Import (tys. t)	150	320	125	155	187	850
Eksport (tys. t)	20	20	80	410	132	25
Saldo (tys. t)	+130	+300	+45	-255	+55	+825
Zasoby (mln t)	2,1	2,2	2,4	1,7	2,1	2,2

UE: Skup interwencyjny kukurydzy

Na ostatnim posiedzeniu Rady Rolnej, sześć krajów członkowskich: Węgry, Czechy, Bułgaria, Rumunia, Austria i Słowacja wyraziły zdecydowany sprzeciw wobec planów Komisji Europejskiej zniesienia interwencyjnego skupu kukurydzy już od początku nowego sezonu, tj. od dnia 1 lipca 2007 r. Sześć innych: Francja, Grecja, Polska, Portugalia, Hiszpania i Włochy wyraziły swój sprzeciw, proponując rozwiązania alternatywne: zróżnicowane ceny, wprowadzenia pułapów w skupie, magazynowanie prywatne, wprowadzenie okresów przejściowych, zaostrzenie kontroli jakościowych. Widząc tak duży sprzeciw, Komisja zobowiązała się do zweryfikowania swojego stanowiska przed spotkaniem unijnych ministrów rolnictwa w marcu br. Istnieje jednak obawa, że Komisja nie zmieni swojego zdania, uważając, że zniesienie skupu interwencyjnego jest jedynym sposobem zapobieżenia nadmiernemu wzrostowi zapasów ziarna kukurydzy, które ocenia na 15 milionów ton w roku 2013. Argumentem przeciw pospiesznemu zniesieniu skupu interwencyjnego jest to, że w ciągu ostatniego roku zapasy kukurydzy zmniejszyły się prawie o 2 miliony ton, z 5,7 mln ton w lipcu 2006 r., do 3,7 miliona ton na początku lutego 2007 r. Niebawem wzrośnie spo-

życie wewnętrzne kukurydzy na Węgrzech, w związku z budową fabryki bioetanolu. Systematycznej poprawie ulegają możliwości logistyczne Węgier, dzięki czemu sprzedają one na rynku unijnym w tym sezonie 3,5 miliona ton w porównaniu do 2 milionów ton w poprzednich sezonach.

Źródło AGPM Info

UE: Rynek kukurydzy

Według Rabobanku przyłączenie dwóch nowych krajów członkowskich do Unii Europejskiej może mieć znaczący wpływ na unijny rynek zbóż i olejnych, a w przyszłości wyeliminować tradycyjny deficyt w podaży kukurydzy. W przeprowadzonej analizie Rabobank stwierdził, iż potencjał produkcyjny kukurydzy obu nowych krajów członkowskich Unii może się jeszcze zwiększyć. W przyszłości może to oznaczać, iż kraje Unii Europejskiej tradycyjnie sprowadzające kukurydzę z krajów trzecich pokryją swoje zapotrzebowanie importowe poprzez wewnętrzny przywóz z Rumunii i Bułgarii. Tym samym Unia z importera netto kukurydzy może stać się samowystarczalna w dostawach tego gatunku zbóż. W raporcie podkreślono perspektywę rozwoju sektora bioenergetycznego dzięki obfitości zbóż i olejnych w tych krajach.

Źródło: FAMMU/FAPA na podst. Agra Net

Zapraszamy do przedłużenia bezpłatnej prenumeraty Biuletynu Kukurydza Informacje

Drodzy Czytelnicy

Redakcja Biuletynu „Kukurydza Informacje” informuje, że od kwietnia 2007 roku biuletyn będzie roszyłany wyłącznie za pośrednictwem poczty internetowej.

Zainteresowanych kontynuacją bezpłatnej prenumeraty Biuletynu KI prosimy o nadsyłanie na adres kpk@kukurydza.org.pl swojego imienia i nazwiska i adresu e-mail.

Redakcja KI

Wiosenne przygotowanie roli pod kukurydzę

Kukurydza wymaga bardzo starannej uprawy roli. Jest rośliną późnego siewu wiosennego, więc okres dla dobrego przygotowania pola pod wysiew kukurydzy jest dość długi. Uprawę roli pod kukurydzę rozpoczynamy bezpośrednio po zbiorze przedplonu, a określone czynności uprawowe powinniśmy wykonać już w poprzednim roku. Sposób uprawy roli uzależniony jest od przedplonu. Po sprężeniu roślin zbożowych, strączkowych i mieszkankach zbożowo-strączkowych należało wykonać podorywkę i pole zabronować. Bronowanie winno być powtórzone, aby zniszczyć wschodzące chwasty. Z kolei po roślinach okopowych najczęściej wystarcza wyrównanie pola i wykonanie orki przedzimowej. Jesienią, niezależnie od przedplonu powinniśmy wykonać orkę głęboką na 25 - 30 cm i pozostawić ją w ostrej skibie.

Wiosenne zabiegi uprawowe mają na celu zachowanie rezerwy wody gruntowej, wymieszanie nawozów z glebą i stworzenie korzystnych warunków do szybkich i wyrównanych wschodów kukurydzy. Z chwilą, gdy wierzchołki skib zaczynają bieleć należy pole zawłóknąć - na glebach ciężkich, lub zabronować - na glebach lżejszych. Efekt pierwszego bronowania lub włóknienia może być krótkotrwały, dlatego jeżeli zachodzi potrzeba należy ponownie zastosować bronowanie w celu zniszczenia zaskorupienia lub wschodzących chwastów. Uprawy należy wykonywać przy właściwej wilgotności gleby. Ilość wiosennych zabiegów powinna być zredukowana do niezbędnego minimum, tak by nie spowodować zbyt gwałtownego rozpylenia gleby lub jej ugniecenia. Ponadto, każdy dodatkowy przejazd zwiększa zużycie paliwa i nakłady robocizny, a w efekcie podnosi koszty produkcji. Kukurydza nie znosi wiosennej orki i powinno się jej unikać, można ją stosować tylko w razie konieczności, np. gdy musimy przyorać obornik.

Wiosną, pod uprawki przedsiewne możemy zastosować nawozy fosforowe i potasowe (jeśli nie wysialiśmy ich jesienią), w postaci superfosfatu i soli potasowej bądź innych wieloskładnikowych, dostępnych nawozów. Część dawki fosforu możemy podać stosując nawożenie startowe. Należy wówczas całkowitą ilość fosforu przewidzianą pod kukurydzę podzielić na dwie dawki: przedsiewną i tę stosowaną w nawożeniu startowym. Występujące w naszych warunkach okresowe spadki temperatury wiosną prowadzą do zakłóceń pobierania i metabolizmu fosforu w młodych siewkach kukurydzy. Temu niekorzystnemu zjawisku możemy przeciwdziałać poprzez nawożenie startowe. W metodzie tej nawóz wysiewany jest jednocześnie z siewem nasion kukurydzy i umieszczany jest równoległe obok rzędów kukurydzy, w odległości 5 cm i 5 cm głębiej niż nasiona. To zlokalizowane nawożenie pozwala lepiej wykorzystać nawozy przez kukurydzę. Pozytywne efekty w plonie występują zwłaszcza w latach o niesprzyjającym dla kukurydzy przebiegu warunków pogody wiosną. Dlatego mając do dyspozycji siewnik z dodatkowym wyposażeniem do wysiewu nawozu, zaleca się nawożenie startowe, które jest uzupełnieniem nawożenia przedsiewnego. Do startowego nawożenia kukurydzy nadaje się fosforan amonu, jak i inne nawozy wieloskładnikowe. Zalecana dawka na hektar wynosi 100 - 150 kg fosforanu amonu. Wprowadzamy wówczas 46 - 69 kg fosforu i 18 - 27 kg azotu.

Przedsiewnie stosujemy też pierwszą dawkę nawozów azotowych. Do przedsiewnego nawożenia nadają się nawozy wolnodziałające, jak mocznik, saletrzak a na glebach zasadowych siarczan amonu. Wysiane nawozy należy wymieszać z glebą. Doglebowo przed siewem azot może być podany także w postaci roztworu saletrzano-mocznikowego (RSM), poprzez oprysk pola z zastosowaniem opryskiwaczy, których elementy robocze stykające się z nawozem są odporne na jego działanie. Do nawożenia stosuje się RSM-28. 100 kg RSM 28 % N odpowiada 78 l cieczy zawierającej 28 kg azotu. 100 l cieczy zawiera 35,8 kg azotu, co odpowiada 128 kg RSM 28 % N. Znajdujący się w obrocie RSM 32 % lub 30 % należy przed zastosowaniem rozcieńczyć, dodawać go do wody a nie w kolejności odwrotnej. Ilość wody (lw) w litrach potrzebną do rozcieńczenia skoncentrowanego roztworu RSM oblicza się następująco:

$lw = RSM-30 \text{ (w litrach)} \times 0,071 \text{ lub}$

$lw = RSM-32 \text{ (w litrach)} \times 0,143.$

Bezpośrednio przed siewem rolę doprawić najlepiej przy

pomocy zestawu uprawowego, który powoduje jednocześnie kruszenie brył, spulchnienie roli i wyrównanie powierzchni pola. Czasem, może zachodzić konieczność dwukrotnego zastosowania agregatu uprawowego. Aby uzyskać dobre efekty pracy, zestaw taki powinien pracować z prędkością nie mniejszą niż 6 - 7 km/h. Przy braku agregatu uprawowego można również doprawić rolę kultywatorem o sztywnych łapach i broną. Głębokość spulchnienia powinna być płytka i tak dobrana, by równała się głębokości siewu nasion kukurydzy i wynosiła 4 do 8 cm z tym, że na glebach lżejszych głębokość ta winna wynosić 6 - 8 cm, zaś na glebach ciężkich i średnich 4 - 5 cm. Taki sposób spulchnienia, umożliwia umieszczenie ziarna w czasie siewu na nie spulchnionej warstwie gleby - mającej nie uszkodzone kapilary. Wówczas lepsze jest podsiąkanie wody, a ziarno otrzymuje dostateczną jej ilość potrzebną do kiełkowania, co zapewnia szybki i wyrównany wschód roślin.

Staranie wykonana uprawa roli stwarza korzystne warunki dla wzrostu, rozwoju i plonowania kukurydzy.

dr Marian Machul - IUNG-PIB Puławy

Prognozy cen na ziarno kukurydzy w Polsce

Drastyczny spadek zbiorów wszystkich zbóż w 2006 r. spowodował oczywiście szybki wzrost cen na polskim rynku zbożowym. Ta fala wzrostowa objęła także kukurydzę, która już na starcie żniw kukurydzianych, tj. na przełomie września i października zdecydowanie przekroczyła cenę interwencyjną 101,31 € za tonę, czyli 400 zł za tonę.

Tempo wzrostu było na tyle szybkie, że wg GUS cena skupu kukurydzy w listopadzie 2006 r. wyniosła 504 zł za tonę, o 54 % więcej niż rok wcześniej.

Dla złagodzenia napięć na rynku zbożowym - nie tylko polskim i nie tylko kukurydzianym - Komisja Europejska dość szybko (jak na jej wcześniejsze zwyczaje) uruchomiła sprzedaż zbóż z rezerwy interwencyjnych - w tym także kukurydzy. Dla polskiego rynku istotne znaczenie miały sprzedaże (przetargowe) kukurydzy unijnej z magazynów słowackich i węgierskich, i to w dużych ilościach (już około 0,5 mln ton).

Ceny sprzedaży ukształtowały się w przedziale od 107 do 115 € za tonę kukurydzy węgierskiej i 112 - 121 € za tonę kukurydzy słowackiej, czyli od 420 do 465 zł za tonę - oczywiście w miejscu sprzedaży. Aby to odnieść do rynku polskiego, trzeba dodać koszty transportu (od 20 do 40 € za tonę, w zależności od tego skąd i dokąd trzeba ziarno przewieźć). Mimo to ceny te są atrakcyjne dla polskich firm paszowych - zwłaszcza w województwach południowo-wschodnich, ale w praktyce występują duże problemy logistyczne ograniczające dopływ kukurydzy, szczególnie węgierskiej.

Stąd też jak dotąd polski rynek zachowuje się dość niezależnie, o czym świadczą ceny skupu - zakupu z połowy grudnia 2006 r., kiedy to kształtowały się one w przedziale od 535 do 565 zł za tonę. Można jednak przypuszczać, że pełny dostęp do kukurydzy z węgierskich rezerw interwencyjnych (a jest tam jeszcze ponad 3 mln ton) oraz pokonanie problemów logistycznych spowodują pojawienie się górnej granicy ceny dla kukurydzy krajowej w wysokości ok. 150 € za tonę.

Bogdan Judziński - Prezes Izby Zbożowo Paszowej

Kukurydza w USA w 2007

Zapasy końcowe ziarna kukurydzy oceniane przez USDA wyniosą około 19 mln ton i będą najniższe z dotychczas notowanych. Tak duży spadek zapasów związany jest ze wzrostem spożycia kukurydzy do produkcji bioetanolu, a także wzrostem eksportu.

Mln ton	2005/2006	2006/2007
Produkcja	282,3	267,6
Zapasy początkowe	53,9	50,0
Zasoby razem	336,2	317,6
Produkcja etanolu	41,0	50,0
Pasze	156,0	151,8
eksport	54,5	57,0
Spożycie wewnętrzne	231,7	241,6
Zapasy końcowe	50,0	19,0

W związku z tak napiętym bilansem kukurydzy, przewidywany jest około 13 procentowy wzrost powierzchni uprawy tej rośliny w bieżącym roku.

Amerykańskie pismo „Farm Futures” szacuje na podstawie przeprowadzonej w pierwszej połowie stycznia ankiety wśród rolników, że areal zbiorów kukurydzy w USA w 2007 roku będzie większy o 10,1 mln akrów (4,04 mln ha) od powierzchni przeznaczonej pod kukurydzę w 2006 r. Szacowany w br. na 88,4 mln akrów (35,4 mln ha) areal uprawy jest najwyższym w ciągu ostatnich 60 lat.

Źródło: AGPM Info

Kanada: Produkcja zbóż i oleistych w roku 2007

Według kanadyjskiej firmy analitycznej Agriculture and Agri-Food Canada, produkcja ośmiu głównych gatunków zbóż i oleistych w przyszłym sezonie 2007/08 (początek sezonu w sierpniu 2007 r.) w Kanadzie będzie wyższa od poziomu odnotowanego w sezonie 2006/07. Oceniona ona została na 67,2 mln ton wobec 64,423 mln ton w bieżącym. Osiem podstawowych gatunków zbóż i oleistych obejmuje: rzepak canola, soję, pszenicę, owies, jęczmień, kukurydzę, żyto. Produkcja kukurydzy prognozowana jest na 11 mln ton w stosunku do 9,27 mln ton w poprzednim sezonie.

Źródło: FAMMU/FAPA na podst. Reuters

Świat: 102 mln ha upraw GMO

W 2006 roku światowa powierzchnia upraw GMO przekroczyła po raz pierwszy 100 milionów ha. Jak podaje I.S.A.A.A. (International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications) rośliny GMO są uprawiane w 22 krajach świata. Największymi producentami roślin GMO są Stany Zjednoczone (50% światowej powierzchni) następnie Argentyna, Brazylia, Kanada, Chiny, Indie i Afryka Południowa. Wśród upraw pierwsze miejsce zajmuje soja, która zajmuje 60 % światowej powierzchni upraw GMO, kukurydza 25 %, bawełna 13 % i rzepak 5 %.

W bieżącym roku w krajach Unii Europejskiej 25 krajów jest spodziewany wzrost powierzchni upraw GMO. W Rumunii spadnie powierzchnia uprawy soi GMO, ponieważ uprawa ta nie jest dozwolona w UE.

UE Uprawy GMO w 2006 roku (ha)

Rumunia (soja)	115 000
Hiszpania (kukurydza)	62 000
Francja (kukurydza)	5 200
Czechy (kukurydza)	1 300
Portugalia (kukurydza)	1 250
Niemcy (kukurydza)	950
Słowacja (kukurydza)	40
total	185 740

Uprawa kukurydzy GMO na Słowacji

Po raz pierwszy kukurydza GMO była uprawiana na Słowacji w roku 2006 na powierzchni 40 ha. Bez zastosowania insektycydów uzyskano plony o około 1,5 razy większe od średnich plonów uzyskanych w uprawie konwencjonalnej. Przewiduje się, że powierzchnia uprawy kukurydzy GMO wyniesie w 2007 roku około 1000-2000 ha. Zbiory z upraw GMO zostaną przeznaczone do produkcji bioetanolu.

Notowania giełdowe:

Transakcje rzeczywiste

Polska Rol Petrol	23.02.2007	615 - 680 zł/t
Polska NetBrokers	02.03.2007	
kukurydza paszowa		620 - 670 zł/t
Polska EKOROL	20.02.2007	700 zł/t
Francja Bordeaux FOB	01.03.2007	154 €t

USA Zatoka Meksykańska FOB Argentyna

01.03.2007 **183,6 \$/t**
01.03.2007 **171,0 \$/t**

źródło: FAPA/FAMMU

Transakcje terminowe

Chicago CBoT	01.03.2007	
Marzec		164,3 \$/t
Maj		168,5 \$/t
Lipiec		171,7 \$/t

Paryż MATIF

01.03.2007
Marzec **154,0 €t**
Czerwiec **156,5 €t**
Sierpień **158,5 €t**

Budapest BCE

01.03.2007
Marzec **32 100 HUF/t**
Maj **32 500 HUF/t**
Lipiec **31 500 HUF/t**